

Sistem obrazovanja

Švicarski sistem obrazovanja omogućava stalni lični razvoj. Veliku važnost u ovom sistemu imaju škole za strukovno obrazovanje. One su osnova za dalje školovanje ili čak i studiranje na nekoj od visokih škola.

Struktura / Nadležnost

U Švicarskoj se razlikuju tri nivoa obrazovanja koji se nastavljaju jedan na drugi:

- Obavezno obrazovanje (Voklsschule: Kindergarten, Primarschule und Sekundarstufe I)
- Škola za strukovno obrazovanje i srednja škola (Sekundarstufe II | degré secondaire)
- Škole za visoko obrazovanje/univerziteti i više škole za strukovno obrazovanje (Tertiärstufe | Degré tertiaire)

Država je odgovorna za sva tri nivoa obrazovanja. Nadležnosti i odgovornosti su podijeljene između saveza, kantona i opština. Zbog toga se škole i školski sistemi mogu razlikovati između kantona.

Postoje i privatni vrtići i škole. Privatna nastava je moguća pod određenim uslovima.

Obavezno obrazovanje

U kantonu Bern obavezno obrazovanje traje 11 godina. Ono počinje kada dijete napuni 4 godine. U slučaju da djeca neopravdano i bez obrazloženja ne dolaze u školu, roditelji mogu biti kažnjeni. Djeca, koja su se doselila prije 16 godina starosti, obavezna su da pohađaju osnovnu školu. Ona imaju pravo u toku tekuće školske godine da se uključe u školu. Male su razlike između dijelova kantona koji govore francuski i njemački jezik. Više informacija o pohađanju vrtića i škole možete dobiti u opštini prebivališta ili na web stranici škole.

Obrazovanje poslije obavezne škole

Nakon osnovne škole skoro svi mladi se dalje obrazuju. Postoji mnogo opcija za to. Najbolji način da saznate više je da se obratite Centru za savjetovanje i informisanje o karijeri (BIZ | OP). Mladi se najčešće odlučuju za pohađanje škola za osnovno strukovno obrazovanje (Berufsllehre | Apprentissage). Osnovno strukovno obrazovanje nudi kasnije pristup višem strukovnom obrazovanju. Ko za vrijeme ili poslije srednje škole položi poslovnu maturu (Berufsmaturität), može studirati na visokim strukovnim školama. Oko 20 posto mladih završi gimnazijsku maturu kom stiču pravo da se upišu na univerzitetske studije.

Stipendije

Uz pomoć stipendije se mogu i osobe slabijeg imovnog stanja obrazovati i završiti školu. Pod stipendijom se podrazumjeva finansijska podrška koja se može dobiti nakon obaveznog obrazovanja. Takođe stranci koji žive u kantonu Bern mogu u određenim okolnostima dobiti stipendiju. Da li je mogu dobiti zavisi od njihovog državljanstva i od toga koje dozvole boravka imaju učenici, studenti ili njihovi roditelji. Više informacija daje Odjeljenje za školarine u kantonalnoj upravi.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-bern.ch/hr/kolstvo-i-obazovanj/sistem-obrazovanja